

Grup de Nutrició de Farmacèutics d'Hospital de Catalunya

1. Antecedents i situació actual

L' Atenció Farmacèutica en Nutrició Artificial contribueix a la millora de la qualitat assistencial dels pacients ingressats que precisen suport nutricional. Està centrada en la prevenció i el tractament de la malnutrició hospitalària i en el seguiment dels pacients que precisen suport nutricional (durant l' ingrés i també de forma ambulatoria). És un dels camps en què el farmacèutic d'hospital fa més anys que s'ha integrat, a l'activitat assistencial.

A més de la tasca estrictament farmacèutica de l'elaboració de les nutricions parenterals, molt farmacèutics participem activament en el seguiment nutricional dels pacients i alguns de nosaltres, des de fa uns quants anys, formem part de les unitats de nutrició dels centres hospitalaris on treballem.

Aquesta tasca, que hem de dur a terme amb altres professionals sanitaris requereix que adquirim experiència clínica i habilitats específiques a més de la imprescindible formació continuada que implica la nostra professió.

Des d' inicis del any 2000 un grup de farmacèutics van formar aquest grup de treball, "Grup de Nutrició de Farmacèutics d'Hospital de Catalunya", amb el propòsit de compartir experiències, actualitzar - estandarditzar pautes d' actuació i realitzar projectes d' investigació.

2. Missió del grup de treball

- Crear un entorn on mantenir contacte i intercanvi de coneixements entre els farmacèutics especialistes implicats en el suport nutricional i transmissió a altres professionals.
- Potenciar la millora contínua assistencial i docent que desenvolupen els Farmacèutics d'Hospital en l'àmbit del suport nutricional especialitzat.
- Realitzar estudis de recerca.
- Promoure el reconeixement del farmacèutic com a part de l'equip responsable del suport nutricional del pacient.

3. Metodologia del grup de treball

Segons les necessitats del grup, les reunions tindran una periodicitat variable. S'exposarà la situació actual, s'assignarà la/s persona/s responsable/s de cada tasca, es fixarà un calendari de treball, i es proposaran nous objectius.

4. Composició del grup de treball

No es tracta d' un grup tancat, si no obert a tot farmacèutic hospitalari especialista, implicat en el suport nutricional de pacients, i que vulgui adherir-se, per a participar activament en el mateix.

Els professionals que actualment formen part del grup són:

Coordinadora del grup:

- Miana Mena, M^è Teresa. Hospital Clínic de Barcelona.

Membres del grup:

- Berlana Martín, David. Hospital Universitari Vall d'Hebron.
- Cardells Palau, Cristina. Hospital Comarcal de l'Alt Penedès.
- Colls González, Montserrat. Hospital Universitari de Bellvitge.
- De Pourcq, Jan Thomas. Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.
- Fernández Morató, Jordi. Centro Médico Teknon.
- González Valdivieso, Juan. Quironsalud Hospital Universitari Sagrat Cor.
- Leiva Badosa, Elisabet. Hospital Universitari de Bellvitge.
- Martínez Bernabé, Eva. Corporació Salut Maresme i la Selva.
- Martínez Castro, Beatriz. Hospital Universitari Arnau de Vilanova.
- Mateu de Antonio, Xavier. Hospital del Mar – PSMAR.
- Miserachs Aranda, Núria. Hospital Fundació de l'Esperit Sant.
- Muro Perea, Nieves. Hospital Municipal de Badalona.
- Puebla Villaescusa, Ana. Hospital Moisès Broggi - Consorci Sanitari Integral.
- Pujal Herranz, Meritxell. Hospital de Mataró – Consorci Sanitari del Maresme.
- Roca Andreu, Mariona. Hospital de Terrassa - Consorci Sanitari de Terrassa.
- Sagalés Torra, María. Hospital General de Granollers.
- San Juan Muñoz, Adriana. Hospital de Palamós.
- Sangrador Pelluz, Cristina. Hospital Universitari Mútua Terrassa.
- Sanmartin Suñer, Mónica. Quironsalud Hospital General de Catalunya.
- Sunyer Esquerrà, Neus. Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta.
- Val Prat, Laura. Quironsalud Hospital General de Catalunya.
- Villaronga Flaque, Miquel. Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona.

A 12 Abril 2021

5. Bibliografia

Treballs publicats:

Premis:

- *Premi Proyecto de Investigación IDCSalud Hospital General de Catalunya. "Estudio multicéntrico sobre la seguridad de la nutrición parenteral en pacientes geriátricos: parámetros hepáticos, trigliceridemia y glucemia". Sanmartín M, Pons M, Miana MT, González J. Diciembre 2014.*

Sessions, cursos i jornades:

- *Curs d' Atenció Farmacèutica en nutrició artificial. Nivell avançat. Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona. Edicions anuals des de 2007 fins el moment actual.*

- *Sessió monogràfica "Atención Farmacéutica en Nutrición Enteral Hospitalaria". M. Sagalés y C. Cardells. SCFC. Març 2017.*

- *Jornada "Fallo intestinal y Síndrome de Intestino Corto". SCFC. Abril 2018.*

- *Jornada "Microbiota, prebióticos y probióticos: De la teoría a la práctica". SCFC. Mayo 2019.*

Articles:

- *Llop J, Sabin P, Garau M, Burgos R, Pérez M, Massó J, Cardona D, Sánchez Segura JM, Garriga R, Redondo S, Sagalés M, Ferrer D, Pons M, Vuelta M, Fàbregas X, Vitales M, Casasín T, Martínez J, Morató L, Soler M. The importance of clinical factors in parenteral nutrition-associated hypertriglyceridemia. Clin Nutr. 2003 Dec;22(6):577-83.*

- *Llop JM, Leiva E, Mateu-de Antonio J, Berlana D, Badia M, Casasín T, Miana M, Pons M, Maroto M, Chicharro L, López-suñé E, Díaz-Munio E, Sevilla D, Martínez I, Vitales M, Casajuana MT, Bobis MA. Estudio de hiperglicemia en pacientes no críticos tratados con nutrición parenteral: Incidencia y factores de riesgo. Nutr Hosp 2012; 27(5):1521-6.*

- *Mateu-de Antonio J, Berlana D, Pons-Busom M, Badia-Tahull MB, Miana-Mena MT, Martinez-Castro B, Sunyer-Esquerria N, Sanmartin-Suner M, Gonzalez-Valdivieso J, Leiva-Badosa E, Martinez-Bernabe E, Murgadella-Sancho A, Mirerachs-Aranda N, Vila-Bundo A, Fernandez-Morato J, Vitales-Farrero MT. Multicenter study of parenteral nutrition in non-critically ill elderly patients compared to younger patients - Study IAIOS-PN (Incidence and Assessment of Iatrogenesis in Older Subjects receiving Parenteral Nutrition). Nutr Hosp 2018; 35:252-258.*

- Mateu-de Antonio J, Miana-Mena MT, Martínez-Bernabé E, González-Valdivieso J, Berlana D, Pons-Bussom M, Murgadella-Sancho A, Badia-Tahull MB, Martínez-Castro B, Sunyer-Esquerrà N, Sanmartin-Suñer M, Leiva-Badosa E, Mirerachs-Aranda N, Vila-Bundó A, Fernández-Morató J, Vitales-Farrero MT. Cohort Multicenter Study on the Role of Medications in Parenteral Nutrition–Related Alteration of Liver Function Tests in Adults. *Journal of Parenteral and Enteral Nutrition*; Mar 2021 633-42.

Comunicacions a congres:

- Factores de riesgo asociados a hipertrigliceridemia en nutrición parenteral. Estudio multicéntrico. Comunicación presentada en el XVIII Congreso Nacional de la Sociedad Española de Nutrición Parenteral y Enteral. León, Mayo 2002.

- The importance of clinical factors in parenteral nutrition hypertriglyceridemia. 24th Espen Congress- Glasgow 2002.

- Tricamerales y nutrición parenteral en Cataluña. Miana MT, Pons M, Basté MA, Casasín T, Ferrer D, Llop J, Sagalés M, Cardona D. XXII Congreso Nacional de la Sociedad Española de Nutrición Parenteral y Enteral (SENPE). Sevilla, mayo de 2007. *Nutric Hosp* 2007; 22(1): 31

- Use of three-chamber bags parenteral nutrition in Catalonia. Sagales M, Miana MT, Fernandez J, Berlana D, Pons M, Murgadella A, Mateu X. 34th ESPEN Congress . Barcelona, septiembre de 2012. *Clinical Nutrition* 2012; 7(1):207

- ¿Hay mayor alteración hepática asociada a la nutrición parenteral en pacientes mayores de 65 años? Estudio multicéntrico. Mateu J, Berlana D, Pons M, Badía M, Miana MT, Sunyer N, Murgadella A, Martínez E, Miserachs N. XXX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Nutrición Parenteral y Enteral (SENPE). Alicante, mayo de 2015. *Nutric Hosp* 2015; 31(4): 118-9.

- Nutritional parameters and outcomes in non critically ill patients with parenteral nutrition: Elderly versus younger patients. Berlana D, Mateu J, Pons M, Badia MB, Miana MT, Sunyer N, Murgadella A, Martinez E, Miserachs N, Sanmartin M. 34th ESPEN Congress. Lisboa, septiembre de 2015. *Clinical Nutrition* 2015; 34 (1): S183–4

- Estudio multicéntrico sobre la influencia de fármacos hepatotóxicos en la alteración de los parámetros hepáticos en pacientes con nutrición parenteral. J Mateu, D Berlana, M Pons, E Leiva, MT Miana, N Sunyer, A Murgadella , E Martínez, N Mirerachs. XXX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Nutrición Parenteral y Enteral (SENPE). Barcelona, mayo de 2016. *Nutr Hosp* 2016;33 (Supl. 2): 100.

- *Disfagia: Adherencia a espesantes y broncoaspiración. C.Cardells, N.Muro, N.Miserachs. 33 Congreso Nacional de la Sociedad Española de Nutrición Parenteral y Enteral (SENPE). Las Palmas de Gran Canaria, mayo de 2018. Nutr Hosp 2018;35 (Supl. 2): 29.*